

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «МАРКЕТИНГ»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Маркетинг» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено *упродовж 2020-2021 навч. року* за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за *анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми* **7 респондентів**, що склало **87,5%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» за ОПП «Маркетинг». Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Маркетинг» представлено у таблиці 1.

**Таблиця 1-Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП
«Маркетинг» (у відсотках)**

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	100	0	0	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	85,7	14,3	0	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	85,7	14,3	0	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	71,4	14,3	14,3	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	85,7	14,3	0	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	100	0	0	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	71,4	28,6	0	0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	100	0	0	0	0
9	Обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)	71,4	28,6	0	0	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	85,7	14,3	0	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	71,4	28,6	0	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	100	0	0	0	0
13	Доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію	85,7	14,3	0	0	0
14	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	85,7	14,3	0	0	0
15	Доброзичливе ставлення співробітників деканату	85,7	14,3	0	0	0
16	Доброзичливе ставлення співробітників кафедри	100	0	0	0	0
17	Доброзичливе ставлення співробітників бібліотеки	85,7	14,3	0	0	0

Вищі оцінки (максимальні відсотки за балом «5», по 100%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою», «прозорість та чесність оцінювання знань», «спрямованість дисциплін

на майбутню професію», «доступність графіків освітнього процесу та розкладів», «доброзичливе ставлення співробітників кафедри».

Менші оцінки (мінімальні відсотки за балом «5», по 71,4%) здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі», «використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)», «обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)», «залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах».

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Маркетинг» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач вищої освіти	Бали				
		5	4	3	2	1
1	1М курс	86,6	12,6	0,8	0	0

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін другого та другого семестрів 2020-2021 навч. року за ОПП «Маркетинг» другого (магістерського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 25 критеріями.

Аналіз **132 анкети за перший семестр** (таблиця 3) та **118 анкет за другий семестр** (таблиця 4) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **91-100%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2020-2021 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		51,7	27,3	16,3	4,3	0,4
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	56,8	19,7	21,2	2,3	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	57,6	25,8	12,9	3,8	0
3	Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	45,5	32,6	15,2	6,1	0,8

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
4	Слідкує за реакцією аудиторії	53,0	27,3	15,2	4,5	0
5	Ставить питання і мотивує до дискусії	50,8	28,8	16,7	3,0	0,8
6	Володіє високою культурою мовлення	58,3	23,5	12,9	5,3	0
7	Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	53,0	29,5	12,9	4,5	0
8	Проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи	43,2	31,1	18,2	6,8	0,8
9	Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	53,0	28,0	15,9	2,3	0,8
10	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НІП	53,8	26,5	15,9	3,8	0
11	Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	40,9	26,5	15,9	3,8	0
12	Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	51,5	24,2	17,4	5,3	1,5
13	Ефективність організації дистанційного навчання	55,3	25,0	17,4	2,3	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		54,8	25,5	15,2	4,1	0,5
1	Проявляє професійну ерудицію	60,6	18,2	20,5	0,8	0
2	Знайомить з останніми досягненнями науки	37,1	39,4	14,4	7,6	1,5
3	Наводить науково-обґрунтовані аргументи	53,8	25,0	14,4	6,1	0,8
4	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	57,6	25,8	13,6	3,0	0
5	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	65,2	18,9	12,9	3,0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		59,6	23,6	12,8	4,1	0
1	Доброзичливість і тактовність, толерантність	62,1	21,2	13,6	3,0	0
2	Пунктуальність, організованість	55,3	28,0	9,8	6,8	0
3	Вимогливість, наполегливість	63,6	22,0	7,6	6,8	0
4	Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	52,3	28,8	14,4	4,5	0
5	Зрозумілі й оприлюднені критерії виставляння оцінок	50,8	28,0	18,2	3,0	0
6	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	56,8	25,0	12,9	5,3	0
7	Охайність, зовнішній вигляд	70,5	16,7	11,4	1,5	0
8	Доброчесність	65,2	18,9	14,4	1,5	0

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в 1 семестрі 2020-2021 навч. року оцінені найвищими балами (максимальна сума відсотків за балами 4 і 5) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «володіє високою культурою мовлення», «дотримується оптимального темпу викладення матеріалу»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців», «організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «охайність, зовнішній вигляд», «вимогливість, наполегливість».

Меншими балами (мінімальна сума відсотків за балами 4 і 5) в I розділі оцінені критерії: «проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи», «спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни» та «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)»; в II розділі

– «знайомить з останніми досягненнями науки; в **III розділі** – «зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок», «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти».

Таблиця 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2020-2021 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		72,5	20,4	4,7	1,2	1,2
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	78,8	14,4	5,1	0,8	0,8
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти	76,3	18,6	4,2	0	0,8
3	Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	71,2	20,3	5,9	0,8	1,7
4	Слідкує за реакцією аудиторії	73,7	19,5	5,1	0	1,7
5	Ставить питання і мотивує до дискусії	71,2	22,0	5,1	0,8	0,8
6	Використовує сучасні педагогічні методи (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо)	69,5	22,0	5,1	2,5	0,8
7	Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	72,0	21,2	4,2	1,7	0,8
8	Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	75,4	19,5	3,4	0,8	0,8
9	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	74,6	18,6	3,4	1,7	1,7
10	Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	68,6	18,6	3,4	1,7	1,7
11	Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	66,1	24,6	5,1	1,7	2,5
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		78,1	16,1	3,7	0,8	1,2
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	79,7	16,1	2,5	0,8	0,8
2	Знайомить з останніми досягненнями науки	71,2	21,2	5,9	0,8	0,8
3	Наводить науково-обґрунтовані аргументи	82,2	12,7	2,5	0	2,5
4	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	75,4	17,8	4,2	1,7	0,8
5	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	82,2	12,7	3,4	0,8	0,8
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти (середнє значення)		80,9	14,6	2,9	0,5	1,1
1	Доброзичливість і тактовність, толерантність	83,1	12,7	2,5	0,8	0,8
2	Пунктуальність, організованість	77,1	18,6	2,5	0,8	0,8
3	Вимогливість, наполегливість	82,2	13,6	3,4	0	0,8
4	Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	75,4	18,6	4,2	0	1,7
5	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	83,9	12,7	1,7	0,8	0,8
6	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	77,1	16,9	4,2	0	1,7
7	Доброчесність	87,3	9,3	1,7	0,8	0,8

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в **2 семестрі 2020-2021 навч. року найвищими балами** (максимальна сума відсотків за балами 4 і 5) оцінені в I розділі **«Методичний рівень знань»** наступні критерії якості: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти», «використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)»; в II розділі **«Теоретичний рівень занять»** - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі **«Ставлення до здобувачів вищої освіти»** - «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання», «добросесність».

Меншими балами (мінімальна сума відсотків за балами 5 і 4) в I розділі оцінені критерії: «спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни», «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)»; в II розділі –«знайомить з останніми досягненнями науки», «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі – «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти», «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін 2 семестру 2020-2021 навч. року в **37** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшли.

Висновки

1. Збільшити кількість практичних занять за фаховими дисциплінами у навчальному плані майбутніх років. Розробити схему (2 години лекцій, 2 години семінару або дискурс занять, та 2 години практичних чи лабораторних занять).
2. Розробити план наукових конференцій та круглих столів для магістрів за спеціальністю «Маркетинг».
3. Розробити базу даних реальних підприємств для використання на практичних заняттях, під час написання кваліфікаційної роботи та для демонстрації практичного досвіду під час лекцій.
4. Продовжити практику використання гостьових лекцій та професійних дискурсів із роботодавцями та академічною спільнотою інших університетів.
5. Осучаснити силабус щодо надання актуальної інформації з розвитку інструментів маркетингу та використання інтерактивних методів викладання (організація гостьових зустрічей, кейс методів, тощо). Навести у силабусах список літератури, що є знаходиться в доступі в репозитарії ТДАТУ. В тому числі НПП, що

залучені до реалізації ОП. Додати в силабусах інформацію про цифрові джерела (сайти, платформи, та програмне забезпечення), що використовується під час викладання дисципліни.

Гарант ОПП «Маркетинг» за другим
(магістерським) рівнем освіти

Дар'я ЛЕГЕЗА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР